

Motion till riksdagen 2005/06:Ju394

av **Ingemar Vänerlöv och Tuve Skånberg (kd)**

Förbud mot prostitution

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om sådan ändring av lagen att försäljning av sexuella tjänster förbjuds.
2. Riksdagen begär att regeringen låter utreda lämpliga straffpåföljder, med inriktning på vård och rehabilitering i ändamålsenliga inrättningar, för försäljning av sexuella tjänster.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en snabb gallring ur aktuella register när tilldömd vård är över.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om undantag från straffansvar för den prostituerade som anmäler sig själv för att få vård och hjälp att ta sig ur prostitutionen.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett utbyggt system för vård- och rehabiliteringsinsatser för prostituerade som är i behov därav.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om obligatoriskt deltagande i rehabiliteringsprogram för den som döms för köp av sexuella tjänster, oavsett om påföljden är fängelse eller böter.

Motivering

Den 1 januari 1999 trädde den nya sexköpslagen i kraft. Den innebar att det blev förbjudet att köpa sexuella tjänster, men inte att sälja. Denna halvmesyr ger underliga signaler om vår lagstiftning. Det finns väl inte någon annan gärning än försäljning av sexuella tjänster som innebär att aktiv medverkan till brott är legal? Ett förbud även mot försäljning av sex skulle skapa mera realistiska förutsättningar att arbeta mot prostitutionen.

Ännu underligare blev signalerna om sexköpslagen våren 2003 då en prostituerad kvinna i Halland fick en F-skattsedel och började betala in skatt till staten på de uppgivna inkomsterna 900 000 kr per år från sin försäljning av sexuella tjänster. Staten skall nu vara med och dela på de pengar som någon

Fel! Okänt namn på

intjänat genom att aktivt ha hjälpt andra att begå brott. Genom att ta emot de inbetalade skattekrona, som härrör från olagliga sexköp, uppmuntrar staten indirekt till brott och agerar indirekt kopplare. Det är inte bra för det allmänna rättsmedvetandet att vår lagstiftning skall vara behäftad med dylik dubbelmoral.

När regeringen valde att inte förbjuda försäljning av sexuella tjänster motiverades det bl.a. med att den som säljer sin kropp redan är utsatt och skuldbelagd, varför en strängare lag skulle resultera i en ännu större skuldbörda. Det är dock ett förledande resonemang präglad av delvis missriktad hänsyn som sänder ut dubbla signaler där den ena signalen till unga flickor (och pojkar) i trängda situationer är att som sista ekonomiska utväg står prostitution till buds efterom det ej är förbjudet att sälja sin kropp. Budskapet till det uppväxande släktet bör vara att även försäljning av sex är förbjudet.

En polisman som arbetat tolv år i Stockholms prostitutionsvärld hävdar bestämt att även försäljning av sex måste förbjudas om prostitutionen skall minska. Främsta skälet är den förebyggande effekten. Det skulle hindra många unga, både flickor och pojkar, att hamna i prostitution. Den förebyggande effekt på prostitutionen som ett sexförsäljningsförbud med all sannolikhet har skall inte förringas.

Det krävs radikala grepp om det skall gå att lyfta prostituerade ur det elände som många befinner sig i. Att den prostituerade i egen kraft skall kunna lämna detta och söka hjälp har visat sig mycket svårt bl.a. därför att prostitution ej sällan bara är ett möte mellan köpare och säljare utan även är en del av den organiserade brottsligheten. Sitter man inte fast i hallickens klor är det i narkotika. Förbud mot sexförsäljning kan för många innebära en räddning undan samvetslösa profitörer.

Det är dock synnerligen angeläget att innan ett förbud mot försäljning av sexuella tjänster införs måste det finnas ett utbyggt system för adekvata rehabiliterings- och vårdinsatser för dem som kan vara i behov därav samt ett nytt påföljdssystem för detta brott. Vi finner det högst olämpligt med traditionella fängelsestraff i de här fallen utan anser att domarna skall ta sikte på rehabilitering och vård i ändamålsenliga inrättningar. Det är synnerligen angeläget med snabb gallring ur aktuella register för att inte den tidigare prostituerade som avser att lägga om livsstil efter den tilldömda vårdens slut skall drabbas dubbelt upp av sitt tidigare leverne. Vidare anser vi att den prostituerade som anmäler sig själv för att få vård och hjälp att ta sig ur prostitutionen inte skall dömas.

Det är angeläget att den som döms för köp av sexuella tjänster får genomgå rehabiliteringsprogram oavsett om påföljden är fängelse eller böter. Ett bötesstraff bör alltså vara kombinerat med obligatoriskt deltagande i rehabiliteringsprogram, likaväl som fängelsestraffet bör vara det.

När sexköpslagen trädde i kraft visade den sig vara tämligen verkningslös. Det exemplifieras av följande fakta: Polisen uppskattar att ungefär 1 800 personer arbetar som prostituerade från och till i Stockholm med omnejd. Första året den nya sexköpslagen var i bruk gjordes 45 gripanden av sexköpare i Stockholm. Knappt 20 gripanden ledde till åtal. Två av åtalen ledde till fällande domar. Mot bakgrund av verkligheten samt regeringens och allmän-

Fel! Okänt namn på

hetens uppfattning att prostitution är en icke önskvärd samhällsföreteelse, är effekten av sexköpslagen endast marginell. Vill man öka möjligheterna att komma till rätta med problemen bör även försäljning av sexuella tjänster förbjudas. Sexköpslagen har visserligen resulterat i att de flesta av Stockholms prostituerade är borta från gatan, men ingen vet vad som hänt dem. De flesta som går kvar är drogberoende.

Lagen om kriminalisering av sexköpare har inte lett till minskad prostitution, men har däremot delvis flyttat de prostituerade från gatan. De kvinnor som fortfarande är gatuprostituerade befinner sig i en mer utsatt position än tidigare. Mot bakgrund av att brott mot lagen är så svårbevisade framgick att polisen kommit att använda tvivelaktiga spaningsmetoder samt i vissa fall avstått från att ingripa. Sexköparna döms dessutom till låga böter. Det låga straffvärdet, böter eller högst sex månaders fängelse, leder till att polisen inte har möjlighet till att göra husrannsakan eller frihetsberöva den misstänkte.

Att bekämpa krogprostitution, eskortservice och utbudet av sexuella tjänster på Internet skulle kräva så stora resurser att det inte anses motiverat med tanke på den låga straffsatsen.

Stockholm den 29 september 2005

Ingemar Vänerlöv (kd)

Tuve Skånberg (kd)